

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

27 квітня 2026 р.

Львів

№ 63/104-рп/к

Справа № 63/8-02-96-2026

*Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 27.04.2026 № 63-03/238-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) З метою повного та об'єктивного з'ясування порушених у Заяві питань, Відділенням надіслано вимоги про надання інформації:
 - від 08.01.2026 № 63-02/119е до Косівської міської ради, відповідь на яку отримано листом від 19.01.2026 № 105 (вх. від 19.01.2026 № 63-01/195);
 - від 27.01.2026 № № 63-02/518е до МКП «КОСІВ» КМР, відповідь на яку отримано листом від 13.02.2026 № 38 (вх. № 63-01/508 від 18.02.2026);
 - від 26.03.2026 № № 63-02/2010е до МКП «Косів» КМР, відповідь на яку отримано листом від 27.03.2026 № 67 (вх. № 63-01/1044 від 27.03.2026).

2. СТОРОНИ

- (2) Заявником є Люлька Олександр Васильович ((інформація, доступ до якої обмежено)).
- (3) Відповідачем є міське комунальне підприємство «КОСІВ» Косівської міської ради (місцезнаходження: (інформація, доступ до якої обмежено), ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)) (далі – МКП «КОСІВ» КМР).
- (4) Згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності МКП «КОСІВ» КМР є (інформація, доступ до якої обмежено).
- (5) Отже, МКП «КОСІВ» КМР є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РИНКУ

- (6) Аналіз та дослідження становища МКП «КОСІВ» КМР на ринку послуги з управління побутовими відходами здійснювалось відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (7) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (8) Згідно з пунктом 3.4 Методики визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установа переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (9) МКП «КОСІВ» КМР є суб'єктом господарювання згідно із Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (10) Об'єктом аналізу є МКП «КОСІВ» КМР – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуги з управління побутовими відходами.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (11) Об'єктом аналізу є послуга з управління побутовими відходами.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище.

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (12) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (13) Товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище МКП «КОСІВ» КМР, є послуга з управління побутовими відходами.
- (14) Відповідно до пункту 4.2. Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.1.1. Споживчі характеристики

- (15) Відповідно до підпункту 4.2.1 пункту 4.2. Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.

- (16) Відповідно до пункту 26, частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами» *побутові відходи* – змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств.

Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, каналізаційних мереж та відходи їх оброблення, включаючи осад стічних вод, транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився, відходи будівництва та знесення, вуличний змет, медичні відходи;

послуга з управління побутовими відходами – операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що здійснюється виконавцем послуги з управління побутовими відходами (пункт 28 частини першої статті 1 цього Закону);

суб'єкт господарювання у сфері управління відходами – юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства (пункт 36 частини першої статті 1 цього Закону). Відповідно до частини першої статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.

- (17) Згідно з частиною п'ятою статті 33 Закону України «Про управління відходами» *виконавцем послуги з управління побутовими відходами* є суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.
- (18) Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» *житлово-комунальні послуги* – це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (19) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» – послуги з управління побутовими відходами віднесені до комунальних послуг.
- (20) Основною споживчою властивістю послуги з управління побутовими відходами є наявність у суб'єктів господарювання технічного устаткування та обладнання для здійснення відповідної діяльності.

3.2.1.2. Умови споживання

- (21) Умови споживання послуги з управління побутовими відходами визначені Законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про управління відходами», Правилами № 835 та іншими нормативно-правовими актами.
- (22) Вказаними нормативно-правовими актами передбачено надання послуги з управління побутовими відходами, виключно на договірних засадах.

- (23) Відповідно до частини сьомої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори із споживачами послуги.
- (24) Пунктом 24 Правил № 835 передбачено, що послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами відповідно до статей 13 і 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»:
- 1) за моделями організації договірних відносин:
 - індивідуальний договір (публічний договір приєднання) - укладається з індивідуальним споживачем відповідно до типового індивідуального договору про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - колективний договір - укладається від імені всіх співвласників багатоквартирного будинку управителем або іншою уповноваженою співвласниками особою за рішенням співвласників відповідно до типового колективного договору про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - 2) за категоріями споживачів:
 - договір з індивідуальним споживачем - укладається із співвласником багатоквартирного будинку, власником будівлі (зокрема власником індивідуального садибного житлового будинку) або за згодою власника іншою особою, яка користується будівлею і отримує послугу з управління побутовими відходами для власних потреб та з якою або від імені якої укладено договір, відповідно до типового договору з індивідуальним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами;
 - договір з колективним споживачем - укладається з юридичною особою, що об'єднує споживачів у будівлі та в їх інтересах укладає договір про надання послуги відповідно до типового договору з колективним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами.
- (25) Пунктом 25 Правил № 835 визначено, що співвласники багатоквартирного будинку (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку) самостійно обирають один із договорів про надання послуги з управління побутовими відходами, визначених абзацом третім підпункту 1 або абзацом третім підпункту 2 пункту 24 цих Правил, а у разі неприйняття ними рішення та неукладення з виконавцем послуги відповідного договору укладають індивідуальний договір про надання послуги з управління побутовими відходами, що є публічним договором приєднання.

3.2.1.3. Умови реалізації

- (26) Згідно з частиною другою статті 33 Закону України «Про управління відходами» до складу послуги з управління побутовими відходами входять операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (27) Третьою частиною статті 33 Закону України «Про управління відходами» вказано, що суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (28) Відповідно до частини п'ятої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавцем послуги з управління побутовими відходами є суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.

- (29) Косівською міською радою прийнято рішення від 30.01.2024 року № 2468-37/2024 «Про затвердження протоколу засідання комісії», пунктом 1 якого затверджено протокол засідання конкурсної комісії № 1 від 29.01.2024 та пунктом 2 визначено адміністратором послуги з управління побутовими відходами МКП «КОСІВ».
- (30) Рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 26.03.2025 № 42 «Про затвердження Протоколу засідання конкурсної комісії по проведенню конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Косівської міської територіальної громади від 10.03.2025 № 2» МКП «КОСІВ» КМР визначено виконавцем послуги на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів строком на 12 місяців.
- (31) Виконавчим комітетом Косівської міської ради укладено МКП «КОСІВ» КМР, як з переможцем конкурсу, договір від 01.04.2025 про надання послуги з управління побутовими відходами на території **Косівської міської територіальної громади** (м. Косів, с. Бабин, с. Вербовець, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів) строком на 12 місяців.
- (32) Таким чином, надання послуги з управління побутовими відходами можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання вказаних послуг, оголошення підприємства переможцем конкурсу на певній території та укладення відповідного договору з районною адміністрацією міста.

3.2.1.4.Ціна

- (33) Частиною першою статті 10 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.
- (34) Частиною першою статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.
- (35) Відповідно до положень частини першої статті 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, зокрема, шляхом установаження обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання фіксованих цін, граничних цін.
- (36) Згідно з підпунктом 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, в тому числі, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на теплову енергію (у тому числі її виробництво, транспортування та постачання), тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, на інші комунальні послуги (крім тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, тарифів на комунальні послуги, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), побутові, транспортні та інші послуги.
- (37) Частиною першою статті 34 Закону України «Про управління відходами» передбачено, що плата за послугу з управління побутовими відходами визначається на основі тарифу на послугу з управління побутовими відходами та норм надання послуги.
- (38) Тариф на послугу з управління побутовими відходами є середньозваженим тарифом, що формується на основі тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів. Витрати на адміністрування послуги з управління побутовими

відходами розраховуються окремо у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, та включаються до середньозваженого тарифу виконавця послуги.

- (39) Тариф на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифи на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів встановлюються органом місцевого самоврядування окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні, відходи зелених насаджень).
- (40) Так, рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 25 червня 2025 року № 89 «Про встановлення середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами (змішані)» (далі – Рішення № 89) встановлено МКП «КОСІВ» КМР середньозважений тариф на послугу з управління побутовими відходами на території Косівської територіальної громади для всіх категорій споживачів у розмірі 292,88 грн за м³, що включає вартість послуг збирання, перевезення та видалення (захоронення) змішаних побутових відходів.
- (41) Відповідно до пункту 4 Рішення № 89, рішення вступило в дію з 01 липня 2025 року.
- (42) Станом на теперішній час, у відповідності до інформації, розміщеної на сайті Косівської міської ради <https://kosivmr.gov.ua/category/executive-committee/page/2/> тарифи, встановлені Рішенням № 89, є діючими.
- (43) Отже, кінцеві споживачі не мають можливості впливу на ціну вказаної вище послуги, у тому числі під час врегулювання договірних відносин, оскільки тарифи на таку послугу встановлює орган місцевого самоврядування, зокрема, Косівська міська рада.
- (44) Таким чином, послуга з управління побутовими відходами надається МКП «КОСІВ» КМР на платній основі, а отже, є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище МКП «КОСІВ» КМР.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (45) Відповідно до пункту 36 частини першої статті 1 Закону України «Про управління відходами» суб'єкт господарювання у сфері управління відходами - юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства.
- (46) Відповідно до частини п'ятої статті 33 Закону України «Про управління відходами» виконавцем послуги з управління побутовими відходами є суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги з управління побутовими відходами.
- (47) Згідно з абзацом другим пункту 2 Правил № 835 *виконавець послуги* — суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку, або адміністратор послуги.
- (48) Косівською міською радою прийнято рішення від 30.01.2024 року № 2468-37/2024 «Про затвердження протоколу засідання комісії», пунктом 1 якого затверджено протокол засідання конкурсної комісії № 1 від 29.01.2024 та пунктом 2 визначено адміністратором послуги з управління побутовими відходами МКП «КОСІВ».
- (49) Рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 26.03.2025 № 42 «Про затвердження Протоколу засідання конкурсної комісії по проведенню конкурсу з визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Косівської міської територіальної громади від 10.03.2025 № 2» МКП «КОСІВ» КМР визначено виконавцем послуги на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів строком на 12 місяців.
- (50) Відповідно, суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку (МКП «КОСІВ» КМР), або адміністратор послуги з управління побутовими відходами є виконавцем послуги з управління побутовими відходами.

- (51) Відповідно до абзацу п'ятого пункту 2 Правил № 835 споживач – індивідуальний споживач (фізична або юридична особа, яка є співвласником багатоквартирного будинку, власником будівлі (зокрема власником індивідуального садибного житлового будинку) або колективний споживач (юридична особа, що об'єднує споживачів у будівлі та в їх інтересах укладає договір про надання послуги з управління побутовими відходами).
- (52) Споживачами послуги з управління побутовими відходами є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати цю послугу від МКП «КОСІВ» КМР.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (53) Відповідно до пункту 1.3. Методики товар – це будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
- (54) Товарні межі ринку – товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
- (55) Ураховуючи, що надання послуги з управління побутовими відходами здійснюється на платній основі, ця послуга є товаром.
- (56) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (57) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (58) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (59) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (60) Послуга з управління побутовими відходами за споживчими властивостями, умовами користування, технічними характеристиками, тощо не має товарів – замінників.
- (61) Споживачі не мають можливості вибору підприємства, яке надавало б аналогічну послугу, у зв'язку з тим, що послугу з управління побутовими відходами надає конкретний суб'єкт господарювання, визначений на конкурсних засадах, тобто споживачі можуть скористатися послугою лише МКП «КОСІВ» КМР.
- (62) Оскільки послуга з управління побутовими є послугою, яка не має замінників, відтак у споживачів цієї послуги відсутня альтернатива.
- (63) За таких обставин товарними межами ринку є послуга з управління побутовими відходами.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (64) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальні (географічні) межі ринку – територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (65) Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (66) Особливістю послуги з управління побутовими відходами є її отримання безпосередньо у суб'єкта господарювання, який провадить цю діяльність на визначеній території.
- (67) У Додатку 1 до листа від 13.02.2026 № 38 (вх. № 63-01/508 від 18.02.2026) МКП «КОСІВ» КМР міститься інформація про те, що протягом 2024-2025 рр. МКП «КОСІВ» КМР надавало послугу з управління побутовими відходами (збирання та перевезення) на території м. Косів, с. Бабин, с. Вербоivecь, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади та продовжує надавати у 2026 році.
- (68) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуги з управління побутовими відходами є територія м. Косів, с. Бабин, с. Вербоivecь, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (69) Відповідно до пункту 1.3. Методики часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (70) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (71) Відповідно до абзацу п'ятнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», ринок товару (товарний ринок) - сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (72) МКП «КОСІВ» КМР є єдиним виконавцем послуги з управління побутовими відходами у територіальних (географічних) межах м. Косів, с. Бабин, с. Вербоivecь, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, с. Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади.
- (73) Згідно з інформацією, наданою МКП «КОСІВ» КМР листом 27.03.2026 № 67 (вх. № 63-01/1044 від 27.03.2026), кількість укладених договорів про надання послуг з вивезення побутових відходів складає:
- станом на 01.01.2024р.:
 - (інформація, доступ до якої обмежено).
 - станом на 01.01.2025р.:
 - (інформація, доступ до якої обмежено),
- які є діючими у 2026 році, ураховуючи положення щодо їх автоматичної пролонгації на наступний період на тих же умовах.

- (74) Оскільки, ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції пов'язані із затвердженням норм утворення побутових відходів (січень 2025 року) та введенням у дію середньозваженого тарифу (липень 2025 року), для аналізу становища суб'єкта господарювання та оцінки його дій необхідно охопити період, що передував порушенню, та період, у якому тривають наслідки таких дій.
- (75) Оскільки порушення не припинено, а склад суб'єктів господарювання (продавець — МКП «КОСІВ» КМР) та сукупність споживачів залишалися сталими, а структура ринку — незмінною, за період з січня 2024 року по квітень 2026 року сукупність товарно-грошових відносин між МКП «КОСІВ» КМР не зазнала істотних змін.
- (76) Ураховуючи наведене, часовими межами ринку послуги з управління побутовими відходами визначено період з січня 2024 року по квітень 2026 року.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

- (77) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (78) Зважаючи на специфіку послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів та її технологічну особливість, надання зазначеної послуги можливе лише при наявності транспортних засобів спеціального призначення, відповідного обладнання для організації надання цієї послуги.
- (79) Згідно з пунктом 7 частини другої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавцями комунальних послуг, зокрема, послуги з управління побутовими відходами, є адміністратор послуги з управління побутовими відходами, а у разі його відсутності - визначений у встановленому законодавством порядку суб'єкт господарювання, який здійснює збирання та перевезення побутових відходів.
- (80) Внаслідок специфічних особливостей ринку послуги з управління побутовими відходами конкуренція протягом періоду з січня 2024 року по квітень 2026 року відсутня.
- (81) Ураховуючи те, що за період з січня 2024 року по квітень 2026 року МКП «КОСІВ» КМР було єдиним суб'єктом господарювання, що здійснювало діяльність на ринку послуги з управління побутовими відходами в межах території м. Косів, с. Бабин, с. Вербовець, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, с. Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади, відповідно, вказаний ринок має ознаки монополізованого, конкуренція на ньому – відсутня.
- (82) Отже, суб'єкти господарювання, які могли б бути потенційними конкурентами на ринку послуг з управління побутовими відходами для МКП «КОСІВ» КМР, відсутні.

3.7. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (83) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (84) Ринок послуги з управління побутовими відходами характеризується наявністю адміністративних бар'єрів.
- (85) Так, вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише на виконання відповідного рішення органу місцевого самоврядування про визначення виконавця вказаних послуг на конкурсних засадах.

- (86) При цьому, вхід нового суб'єкта господарювання на ринок можливий лише за умови виходу з ринку діючого суб'єкта.
- (87) Установлено, що в період з січня 2024 року по квітень 2026 року послугу з управління побутовими відходами в межах території м. Косів, с. Бабин, с. Вербоivecь, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, с. Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади надавало лише МКП «КОСІВ» КМР відповідно, Підприємство не зазнавало конкуренції на цьому ринку.
- (88) Отже, враховуючи, що МКП «КОСІВ» КМР є єдиним суб'єктом господарювання, яке надавало вказану вище послугу в межах території м. Косів, с. Бабин, с. Вербоivecь, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, с. Річка, с. Смодна, Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади, у споживачів та замовників послуги альтернатива в її отриманні від інших суб'єктів господарювання відсутня.

3.8. Встановлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (89) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо: на цьому ринку в нього немає жодного конкурента; не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (90) Суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема, обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів (пункт 10.3 Методики).
- (91) Виходячи з пункту 10.3 Методики, здатність МКП «КОСІВ» КМР, яке є єдиним надавачем послуги з управління побутовими відходами в частині збирання та перевезення побутових відходів на території м. Косів, с. Бабин, Вербоivecь, Старий Косів, Город, Микитинці, Пістинь, Річка, Смодна, Снідавка, Соколівка, Черганівка, Шепіт, Шешори, Яворів Косівської територіальної громади, диктувати свої умови при продажу товару є ознакою його ринкової влади.
- (92) Враховуючи зазначене вище на ринку послуги з управління побутовими відходами МКП «КОСІВ» КМР в період з січня 2024 року по квітень 2026 року в територіальних (географічних) межах м. Косів, с. Бабин, с. Вербоivecь, с. Старий Косів, с. Город, с. Микитинці, с. Пістинь, с. Річка, с. Смодна, с. Снідавка, с. Соколівка, с. Черганівка, с. Шепіт, с. Шешори, с. Яворів Косівської територіальної громади мало ознаки монопольного (домінуючого) становища із часткою 100%, оскільки не мало жодного конкурента на цьому ринку.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (93) Відносини, пов'язані з діяльністю суб'єктів господарювання на послуги з управління побутовими відходами, регулюються Законом України «Про управління відходами» (до 09.07.2023 Законом України «Про відходи») та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також відповідно до низки підзаконних нормативних актів, зокрема, Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2023 № 918 (далі – Порядок № 918) (набрання чинності з 30.08.2023).
- (94) Відповідно до підпунктів 6 та 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, щодо організації управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення, знешкодження та

захоронення трупів тварин; визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.

- (95) Відповідно до підпункту 16 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження, зокрема, затвердження норм надання послуг з управління побутовими відходами.
- (96) Згідно з підпунктом 7¹ пункту «б» частини першої статті 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження зі здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами.
- (97) 09.07.2023 набрав чинності Закон України «Про управління відходами» на підставі якого Закон України «Про відходи» втратив чинність та були внесені зміни до законів та нормативно-правових актів.
- (98) Згідно з пунктом 4 частини другої статті 3 Закону України «Про управління відходами» основними принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами, зокрема, є формування конкурентного середовища у сфері управління відходами – суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.
- (99) Згідно з пунктом 3 частини першої статті 17 Закону України «Про управління відходами» суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.
- (100) Відповідно до частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить, зокрема, визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів.
- (101) Відповідно до частини першої статті 30 Закону України «Про управління відходами» органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.
- (102) Утворювачі побутових відходів, відповідно до частини другої статті 31 Закону України «Про управління відходами» зобов'язані:
- укладати договори з виконавцем послуги з управління побутовими відходами та вносити у встановленому порядку плату за послугу з управління побутовими відходами;
 - забезпечувати передачу побутових відходів до системи управління побутовими відходами, а побутові відходи, на які поширюється розширена відповідальність виробника, – до системи приймання або роздільного збирання, створеної організаціями розширеної відповідальності виробників;
 - забезпечувати у встановленому порядку роздільне збирання відходів за наявності об'єкта оброблення відходів.
- (103) Відповідно до частини першої статті 33 Закону України «Про управління відходами» послуга з управління побутовими відходами є комунальною послугою і надається відповідно до законодавства про житлово-комунальні послуги та правил, встановлених Кабінетом Міністрів України, з урахуванням регіональних та місцевих планів управління відходами та правил благоустрою населеного пункту.

- (104) Частиною третьою статті 33 Закону України «Про управління відходами» визначено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).
- (105) Порядок формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 1031 від 26.09.2023 року «Про затвердження Порядку формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів» (далі – Постанова № 1031).
- (106) Відповідно до пункту 27 Правил № 835:
- обсяг надання послуги з управління побутовими відходами розраховується на підставі норм споживання послуги з управління побутовими відходами, затверджених органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку.
 - одиницею виміру обсягу наданої послуги з управління побутовими відходами є кілограм, тонна, кубічний метр або літр.
 - одиниця виміру обсягу надання послуги з управління побутовими відходами встановлюється органом місцевого самоврядування.
- (107) Частиною третьою статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» передбачено, що затвердження норм споживання комунальних послуг віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг.
- (108) Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30.07.2010 № 259 «Про затвердження **Правил визначення норм надання послуги з управління побутовими відходами**», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.09.2010 за № 871/18166, затверджені правила визначення норм надання послуги з управління побутовими відходами (далі – **Правила визначення норм**).
- (109) Ці Правила встановлюють порядок виконання робіт з визначення норм надання послуги з управління побутовими відходами на території територіальних громад, які застосовуються для визначення обсягів надання послуги з управління побутовими відходами.
- (110) Норми можуть розроблятися органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання, що надають послуги з управління побутовими відходами, іншими зацікавленими організаціями та переглядаються один раз на п'ять років (пункти 1.4., 1.5. **Правил визначення норм**).
- (111) Правилами визначення норм (пункти 1.6., 1.7. та 1.8. **Правил визначення норм**) передбачено:
- визначення Норм здійснюється за результатами вимірювання кількості побутових відходів.
 - визначення Норм здійснюється за видами побутових відходів: змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні або ремонтні відходи у складі побутових, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств.
 - у разі визначення норм певного виду побутових відходів у перший раз, вимірювання кількості побутових відходів здійснюються шляхом встановлення контейнерів для

відповідних видів побутових відходів. Таке вимірювання проводяться одночасно з новим вимірюванням норм змішаних відходів.

- основними показниками вимірювання кількості побутових відходів є: об'єм (куб. м), маса (кг), середня щільність (кг/куб. м).

- вимірювання кількості побутових відходів проводять у домогосподарствах (багатоквартирні та одноквартирні будинки) та з інших джерел (підприємств, установ та організацій), якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств, де:

- виключено змішування різних видів побутових відходів;
- побутові відходи від домогосподарств та інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств збирають і перевозять окремо;
- виключено переповнення контейнерів, тобто об'єм побутових відходів, що утворюються у період між днями їх збирання і перевезення, не перевищує сумарний об'єм контейнерів, встановлених для зберігання побутових відходів протягом цього періоду.

- (112) Згідно з пунктом 2.1. Правил визначення норм вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів для домогосподарств проводять на частині території житлової забудови територіальної громади, де проживають: 2% від загальної чисельності мешканців - для територіальних громад із населенням до 300000 мешканців (загальна чисельність мешканців Косівської ОТГ складала 33 тис осіб (2023 рік)).
- (113) Під час вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів, що утворюються на підприємствах, установах, організаціях, обирають найбільш характерні для цієї територіальної громади джерела у кількості не менше двох (пункт 2.2. Правил визначення норм).
- (114) Кількість змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів розраховують на одиницю виміру, характерну для кожного джерела утворення побутових відходів (далі - розрахункова одиниця) ([додаток 1](#)). (пункт 2.3. Правил визначення норм).
- (115) Порядок вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів , визначення об'єму та маси утворення твердих побутових відходів встановлений розділом II Правил визначення норм.
- (116) Виходячи з викладеного, **норми надання послуг з управління побутовими відходами визначаються за результатами вимірювання кількості побутових відходів, що утворюються за одиницю часу за двома джерелами їх утворення: житлові будинки (багатоквартирні, одноквартирні, приватного сектору) та підприємства, установи, організації.**
- (117) Перелік джерел утворення побутових відходів, визначених для вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів заноситься до форми, наведеної у додатку 2 до Правил визначення норм (пункт 2.4. Правил визначення норм).
- (118) Вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів проводять протягом чотирьох сезонів року.
- (119) Вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів може проводитися прискореним методом - протягом одного сезону року з урахуванням коефіцієнта сезонної нерівномірності утворення змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів (за об'ємом), який визначається згідно з додатком 3 до Правил визначення норм (пункт 2.5. Правил визначення норм).
- (120) Вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів у одному сезоні виконують протягом семи діб незалежно від періодичності збирання та перевезення змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів (пункт 2.6. Правил визначення норм).

- (121) Вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів розпочинають з **вибору маршрутів транспортного засобу спеціального призначення, що здійснює збирання та перевезення змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів (далі - сміттєвоз), для кожного з обраних джерел, а також кількості розрахункових одиниць для кожного маршруту.**
- (122) Результати вибору маршрутів сміттєвозів та кількості розрахункових одиниць заносяться до **протоколу погодження вибору маршрутів та організації проведення вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів у домогосподарствах та інших джерелах, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств за формою, наведеною у додатку 4 до Правил визначення норм (пункт 2.8. Правил визначення норм).**
- (123) З метою планування проведення робіт з вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів, **складають графік проведення вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів у домогосподарствах** за формою, наведеною у додатку 5 до Правил визначення норм (пункт 2.9. Правил визначення норм).
- (124) Вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів у випадку застосування прискореного методу проводять протягом семи днів одного сезону і розраховують добовий середній для сезону об'єм утворення змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів шляхом використання у розрахунках коефіцієнта сезонної нерівномірності утворення змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів (за об'ємом) (пункт 2.25. Правил визначення норм).
- (125) Ринок послуги з управління побутовими відходами, в частині збирання та перевезення побутових відходів повинен функціонувати у встановленому законодавством порядку, а саме, **розрахунок норм утворення твердих побутових відходів повинен відповідати Правилам визначення норм.**
- (126) Ринок послуги з управління побутовими відходами повинен функціонувати у встановленому законодавством порядку, а саме, **розрахунок норм утворення побутових відходів повинен відповідати Правилам визначення норм.**

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВДЧАТЬ ПРО НАЯВНІСТЬ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (127) Заявник стверджує, що на території Косівської ОТГ зросли норми утворення ТПВ, що безпосередньо вплинуло на зростання з 01.07.2025 року тарифу на послугу з управління побутовими відходами.

Щодо встановлення норм утворення (накопичення) побутових відходів

- (128) Пунктом 8 Постанови № 1031 передбачено, що **річний обсяг збирання побутових відходів розраховується на підставі норм споживання, затверджених органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку, що помножуються на середню чисельність населення відповідної території, де здійснюється надання послуг та формується тариф на таку послугу, та додається планований обсяг побутових відходів з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств.**
- (129) Рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб» затверджено норми надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на 2025 – 2030 роки (далі – Норми), а саме:

Об'єкт утворення твердих відходів	Розрахункова одиниця	Норми утворення твердих побутових відходів на одну розрахункову одиницю		
		Середня на рік		Щільність кг*/м3
		кг	м3	
Житлові будинки багатоквартирні з наявністю усіх видів благоустрою	1 мешканець	264,0	1,65	160
Житлові будинки індивідуальної забудови за відсутності одного або двох з видів благоустрою – каналізації та опалення	1 мешканець	297,5	1,75	170
Житлові будинки індивідуальної забудови (будинки приватного сектору) в сільській місцевості без урахування відходів із присадибної ділянки	1 мешканець	255,35	1,50	170

- (130) З інформації, отриманої від Косівської міської ради (лист від 19.01.2026 № 105 (вх. Відділення № 63-01/195 від 19.01.2026) встановлено, що ініціатором та розробником норм утворення ТПВ була Косівська міська рада.
- (131) Відділення листом від 08.01.2026 № 63-02/119е надіслало до Косівської міської ради вимогу про надання копій первинних документів та розрахунків (вимірювань), на підставі яких, рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025 № 01 були затверджені норми утворення (накопичення) твердих побутових відходів.
- (132) Косівська міська рада листом від 19.01.2026 № 105 (вх. № 63-01/195 від 19.01.2026) не надала підтвердження проведеного вимірювання, а саме: копії протоколів та первинних документів, які підтверджують проведення вимірювання обсягів утворення ТПВ, графік проведення вимірювання кількості змішаних та/або роздільно зібраних побутових відходів у домогосподарствах, як це передбачено вимогами Правилами визначення норм.
- (133) Таким чином, норми утворення ТПВ затверджено без належного документального підтвердження їх розрахунку, що свідчить про їх необґрунтованість.
- (134) Попередні норми утворення ТПВ були затверджені рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 27.01.2021 року № 15 «Про встановлення норм утворення повністю» і становили:

Об'єкт утворення твердих відходів	Розрахункова одиниця	Середньорічна норма утворення твердих побутових відходів	
		кг	м3
Житлові багатоквартирні будинки	1 мешканець	221,0	1,3
Будинки індивідуальної забудови приватного сектору м. Косів	1 мешканець	221,0	1,3
Будинки індивідуальної забудови сільських населених пунктів Косівської ТГ	1 мешканець	170,0	1,1

- (135) Таким чином, з 01.02.2025 р. норми утворення ТПВ у межах Косівської ОТГ зросли на:
- 27 % - для багатоквартирних будинків;**
35 % - для будинків індивідуальної забудови м. Косова;
36% - для будинків індивідуальної забудови у сільській місцевості.
- (136) Однак, Косівська міська рада, встановивши рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб» норми утворення твердих побутових відходів за джерелами утворення побутових відходів, що не відповідають Правилам визначення норм, не надала документів, які

- підтверджують проведення таких вимірювань та визначення об'єму, маси утворення твердих побутових відходів, як це передбачено Правилами визначення норм.
- (137) Косівська міська рада листом від 19.01.2026 № 105 (вх. № 63-01/195 від 19.01.2026) надала перелік джерел утворення побутових відходів у житловому секторі Косівської територіальної громади:
- житлові будинки (багатоквартирні);
 - приватний сектор (з присадибною ділянкою),
- що відповідає Правилам визначення норм, де передбачені джерела утворення побутових відходів за категоріями домогосподарств (багатоквартирні будинки, одноквартирні будинки) без зазначення чи це є місто, чи сільська місцевість, а Норми, затверджені рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025р. № 01, розмежовані за джерелами утворення побутових відходів у місті і в сільській місцевості, тобто не відповідає Правилам визначення норм.
- (138) (інформація, доступ до якої обмежено).
- (139) Відповідно, МКП «КОСІВ» КМР з 01 липня 2025 року здійснює нарахування за послугу з управління побутовими відходами та виставляє рахунки споживачам з урахуванням норм накопичення твердих побутових відходів, затверджених рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради № 01 від 29.01.2025р. а саме:
- для багатоквартирних будинків – 40,27 грн на 1 ос.
(292,88 грн/м³*1,65/12 місяців = 40,27 грн/місяць на 1 особу)
 - для житлових будинків індивідуальної забудови у місті – 42,71 грн на 1 ос.
(292,88 грн/м³*1,75/12 місяців = 42,71 грн/місяць на 1 особу);
 - для житлових будинків індивідуальної забудови у сільській місцевості – 36,61 грн на 1 ос. (292,88 грн/м³*1,5/12місяців = 36,61 грн/місяць на 1 особу).
- (140) Таким чином, встановлені рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради № 01 від 29.01.2025 Норми утворення побутових відходів є економічно необґрунтованими, оскільки прийняті без проведення обов'язкових натурних вимірювань та базуються на показниках, що у 2–2,5 рази перевищують фактичне утворення відходів у громаді.
- (141) Зазначені дії Косівської міської ради створили умови для МКП «КОСІВ» КМР щодо нарахування споживачам завищеної щомісячної плати. Крім того, ці необґрунтовані Норми стали одним із ключових параметрів, що мали бути використані при розрахунку Тарифу на послугу з управління побутовими відходами.

Щодо використання обсягу збирання побутових відходів при формуванні / розрахунку тарифу на послугу з управління побутовими відходами

- (142) З інформації, отриманої від МКП «КОСІВ» КМР листом від 13.02.2026 № 38 (вх. № 63-01/508 від 18.02.2026) встановлено, що листом від 05.06.2025 № 83 МКП «КОСІВ» КМР подано на затвердження до Косівської міської ради розрахунок тарифу на послугу з управління побутовими відходами (далі - Тариф), який був встановлений Рішенням № 89 у розмірі **292,88 грн за м³** (з ПДВ).
- (143) У порівнянні з 2024 роком тариф на послугу з управління побутовими відходами у межах Косівської ОТГ зросли на:
- 92% - для багатоквартирних будинків;
 - 74% - для будинків індивідуальної забудови м. Косова;
 - 103% - для будинків індивідуальної забудови у сільській місцевості.
- (144) Структура Тарифу на послугу з управління побутовими відходами:
- (інформація, доступ до якої обмежено).
- (145) З інформації, отриманої від МКП «КОСІВ» КМР листом від 13.02.2026 № 38 (вх. № 63-01/508 від 18.02.2026) встановлено, що розрахунок тарифу на послугу з управління побутовими відходами здійснено на підставі фактичних витрат за 2024 рік.

- (146) (інформація, доступ до якої обмежено).
- (147) Однак, за інформацією, наданою МКП «КОСІВ» КМР листом від 13.02.2026 № 38 (вх. № 63-01/508 від 18.02.2026), фактичний обсяг побутових відходів, зібраних та вивезених ТПВ протягом 2024 року з території Косівської територіальної громади, склав (інформація, доступ до якої обмежено).
- (148) Слід зазначити, що відповідно до пункту 7 Постанови № 1031 у разі коли адміністратора послуги не визначено, тариф на послугу (Т) *розраховується* суб'єктом господарювання, що здійснює збирання та перевезення побутових відходів, шляхом ділення суми вартості операцій на річний обсяг збирання побутових відходів, який визначається як $\text{Норма} \times \text{населення}$.
- (149) Отже, визначальним елементом розрахунку тарифу є саме річний обсяг збирання побутових відходів, оскільки він безпосередньо впливає на розмір витрат у розрахунку на одиницю послуги.
- (150) Згідно з інформацією, розміщеною на офіційному веб сайті Косівської міської ради за посиланням: <https://kosivmr.gov.ua/32319/> у пункті 13 «Характеристика об'єктів конкурсу» конкурсної документації для учасників конкурсу щодо визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів з території населених пунктів Косівської міської територіальної громади, що затверджена рішенням виконавчого комітету від 25 березня 2026 року №41 «Про проведення конкурсу щодо визначення суб'єктів господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів з території Косівської територіальної громади» передбачено:
(інформація, доступ до якої обмежено).
- (151) На підставі аналізу встановлених Норм та наявної інформації щодо об'єктів надання послуг, Відділенням проведено розрахунок прогнозованого (планового) річного обсягу збирання побутових відходів, який мав бути базою для формування Тарифу згідно з вимогами Постанови № 1031.
- (152) Проведений Відділенням аналіз показав, що річний обсяг збирання побутових відходів, визначений за різними методами, суттєво перевищує той, що був застосований МКП «КОСІВ» КМР (16 424,8 м³).
- (153) (інформація, доступ до якої обмежено).
- (154) Враховуючи викладене, використання МКП «КОСІВ» КМР при формуванні Тарифу показника обсягу (інформація, доступ до якої обмежено), який не відповідає фактичним даним МКП «КОСІВ» КМР та вимогам Постанови № 1031 щодо розрахунку на підставі затверджених Норм, призвело до необґрунтованого завищення розміру плати за послугу для кінцевого споживача.
- (155) Слід зазначити, що дії МКП «КОСІВ» КМР є триваючими, оскільки Підприємство по теперішній час продовжує нараховувати споживачам необґрунтовану плату за послуги з управління побутовими відходами.
- (156) Такі дії МКП «КОСІВ» КМР, які полягають у здійсненні розрахунку тарифу на послугу з управління побутовими відходами на підставі заниженого обсягу збирання побутових відходів та поданні його на затвердження Косівській міській раді, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з управління побутовими відходами, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (157) Крім того, затвердження рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб», норм утворення побутових відходів без проведення вимірювання та визначення об'єму та маси утворення твердих побутових відходів та за розподілом на джерела, що не відповідають переліку

визначеному у додатку 1 до Правил визначення норм, могло призвести до нарахування МКП «Косів» КМР з 01.07.2025 необґрунтованого розміру плати за послугу з управління побутовими відходами, і як наслідок, до ущемлення інтересів споживачів послуг.

- (158) Дії МКП «КОСІВ» КМР, які полягають у нарахуванні споживачам з 01.07.2025 року необґрунтованої щомісячної плати за послугу з управління побутовими відходами, із застосуванням норм утворення (накопичення) побутових відходів, розрахованих Косівською міською радою з порушенням вимог чинного законодавства, затверджених рішенням від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з управління побутовими відходами, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (159) Такі дії МКП «КОСІВ» КМР стали можливими внаслідок прийняття рішення виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб».
- (160) Косівська міська рада, встановивши рішенням виконавчого комітету Косівської міської ради від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб» норми утворення ТПВ, що не відповідають чинному законодавству, створила умови МКП «КОСІВ» КМР для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (161) Вищезазначені дії МКП «КОСІВ» КМР були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з управління побутовими відходами, оскільки за наявності альтернатив споживачі могли б обрати іншого виконавця, а суб'єкт господарювання був би змушений формувати економічно обґрунтовані умови надання послуг.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (162) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монополієне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (163) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (164) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (165) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монополієм (домінуючим) становищем.
- (166) Дії МКП «КОСІВ» КМР, які полягають у розрахунку та поданні на затвердження Косівській міській раді тарифу на послугу з управління побутовими відходами на

підставі заниженого обсягу збирання побутових відходів, а також у нарахуванні споживачам з 01.07.2025 року необґрунтованої щомісячної плати за послугу з управління побутовими відходами, із застосуванням норм утворення (накопичення) побутових відходів, розрахованих Косівською міською радою з порушенням вимог чинного законодавства, затверджених рішенням від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб», містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з управління побутовими відходами, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI і пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 р. № 5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 р. за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях міського комунального підприємства «КОСІВ» Косівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація, доступ до якої обмежено)), які полягають у розрахунку та поданні на затвердження Косівській міській раді тарифу на послугу з управління побутовими відходами на підставі заниженого обсягу збирання побутових відходів, а також у нарахуванні споживачам з 01.07.2025 року необґрунтованої щомісячної плати за послугу з управління побутовими відходами, із застосуванням норм утворення (накопичення) побутових відходів, розрахованих Косівською міською радою з порушенням вимог чинного законодавства, затверджених рішенням від 29.01.2025 № 01 «Про затвердження норм утворення (накопичення) послуг з вивезення твердих побутових відходів для фізичних та юридичних осіб», ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з управління побутовими відходами, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
2. Збір та аналіз доказів у справі доручити Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,
голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ